

Κατασκηνώσεις Κοινοτικής Ανάπτυξης 1996-2000

της Ντέμης Μωραΐτου

*Υπόσχομαι να προσπαθήσω,
με πίστη το Θεό, να αγαπώ την Πατρίδα μου
και να υπερασπίζομαι την ειρήνη και την ελευθερία.
Να βοηθώ παντού και πάντοτε
και με ιδανικό μου το ΥΠΗΡΕΤΕΙΝ
να κάνω τρόπο ζωής τις αξίες του Οδηγισμού.*

2001 μ.Χ. Περίπου 2001 κορίτσια και αγόρια φορούν τον κρίκο των Μεγάλων Οδηγών σήμερα και δακρυσμένα υπόσχονται να τηρήσουν όσα προτείνει αυτό το απλό και τόσο σημαντικό κείμενο, σε όλη τους τη ζωή.

Τί νόημα έχει για αυτούς τους νέους η λέξη ΥΠΗΡΕΤΕΙΝ; Το ανακαλύπτουν κάθε φορά που έχουν μια δράση στην ομάδα, και όλοι μαζί προσπαθούν να βρουν ένα νέο τρόπο να προσφέρουν χαρά, ανακούφιση, επικοινωνία, φιλία, προσφορά, χρόνο, αίμα, βοήθεια και ό,τι χρειάζεται κάθε φορά στη γειτονιά τους, στην πόλη τους, στο χωριό ή στο νησί τους.

Μα αλήθεια υπάρχουν νέοι που ενδιαφέρονται να προσφέρουν σήμερα;

Υπάρχουν παιδιά που προγραμματίζουν να πάνε κατασκήνωση το καλοκαίρι, με στόχο να προσφέρουν στο κοινωνικό σύνολο;

Υπάρχουν έφηβοι που αγωνιούν για το μέλλον τους και ενδιαφέρονται για τον τόπο τους;

Υπάρχουν. Και τρέχουν πρώτοι. Και ενδιαφέρονται, και αγωνιούν. Και συμμετέχουν. Και θέλουν να γίνουν ενεργοί πολίτες.

Αναλαμβάνοντας τον Κλάδο Μεγάλων Οδηγών το 1996, το πρώτο μας μέλημα ήταν να εξετάσουμε τα νέα δεδομένα στη ζωή των εφήβων στην Ελλάδα, τις διεθνείς τάσεις αλλά και τον τρόπο που θα συνδυάζαμε την εξέλιξη της καθημερινής ζωής με τις διαχρονικές αξίες του Οδηγισμού.

Ψάξαμε και διαβάσαμε πολύ. Ακούσαμε τα παιδιά. Είδαμε τις εξελίξεις, Ήταν ανάγκη και ώρα για μια αλλαγή στον Κλάδο Μεγάλων Οδηγών, κρατώντας όμως την ουσία, κρατώντας τις αξίες, κρατώντας το σημαντικό.

Το βιβλίο «Προσανατολισμοί» των Μεγάλων Οδηγών ήταν το νέο παιδαγωγικό μας πρόγραμμα. Μέσα στο πλαίσιο των προσαρμογών ήταν και ο θεσμός της Κατασκήνωσης Υπηρεσίας. Πήραμε μια γενναία απόφαση και αλλάξαμε την ονομασία τους σε Κατασκήνωση Κοινοτικής Ανάπτυξης.

Η διαφορά που θέλαμε να δώσουμε με αυτή την μετατροπή ήταν η έμφαση του δίνω, αλλά και παίρνω από το χωριό. Έτσι, με αυτό το όνομα, προτείνουμε στην ουσία μία διαπολιτισμική ανταλλαγή ανάμεσα στους νέους ανθρώπους

της σύγχρονης επαρχίας και της σύγχρονης πόλης.

Οι Μεγάλοι Οδηγοί καλούνται να επιλέξουν οποιοδήποτε σημείο της ελληνικής επικράτειας, να βάλουν στόχο να το επισκεφθούν πριν την κατασκήνωση, να γνωρίσουν τις ανάγκες του, να επικοινωνήσουν με τους κατοίκους, ιδιαίτερα με τους συνομηλίκους τους, και πηγαίνοντας εκεί να πραγματοποιήσουν σε πνεύμα κατανόησης και αλληλοσεβασμού όλα όσα από κοινού συμφώνησαν.

Έτσι, υπάρχουν παραδείγματα κατασκηνώσεων που μετέτρεψαν ένα χώρο σε λαογραφικό μουσείο ή βιβλιοθήκη, δουλεύοντας συλλογικά με τους κατοίκους. Σε άλλες περιπτώσεις δούλεψαν για τη σήμανση ορειβατικών μονοπατιών ή έφτιαξαν φωλιές για πουλιά, δούλεψαν για πυροπροστασία, δούλεψαν με πρόσφυγες, με ανέργους νέους, βοήθησαν σε πανηγύρια, σε εκκλησίες και τόσα άλλα.

Η ομάδα, χωρισμένη σε μικρότερες ομάδες ενδιαφερόντων, όπως ομάδα βιβλιοθήκης, παιδικής απασχόλησης, οικολογίας, λαογραφίας, τρίτης ηλικίας, πυρασφάλειας κ.λπ. δουλεύει στους τομείς που έχουν αποφασιστεί, ενώ παράλληλα κατασκηνώνει και ζει σημαντικές στιγμές και ως ομάδα, διασκεδάζοντας, τραγουδώντας, παίζοντας και συζητώντας.

Θα ήθελα όμως να σας μιλήσω και για κάτι άλλο. Σήμερα είναι όλο και πιο δύσκολο η ελληνική επαρχία να προσδιορίσει τις ανάγκες της. Όταν πηγαίνουμε σε πολλά χωριά και συζητάμε με τους κοινοτάρχες ή τους Δημάρχους, η πιο συχνή απάντηση είναι ότι δεν χρειαζόμαστε τίποτε από εσάς.

Αυτό ακούσαμε και πέρσι το καλοκαίρι, όταν χρειάστηκε, στο πλαίσιο της Πανελλήνιας Κατασκήνωσης «Προσανατολισμοί 2000» που έγινε στη Σκοτίνα Πιερίας, να κάνουμε τις αντίστοιχες επαφές, για να προσφέρουμε ό,τι μπορούσαμε στις τοπικές κοινότητες.

Δεν απογοητευθήκαμε. Καθήσαμε και συζητήσαμε. Έτσι, η Υποκατασκήνωση «Άνεμος» πήρε τη δική της απόφαση. Ζήτησε από το γιατρό της κατασκήνωσης ενημέρωση για την ελονοσία. Στη συνέχεια, τα παιδιά αποφάσισαν να κατασκευάσουν μια χειροτεχνία, που ήταν χάρτινοι ανεμόμυλοι, και αποφάσισαν να πουλήσουν στους 800 κατασκηνωτές αυτούς τους ανεμόμυλους, με όποια τιμή ήθελε να τους αγοράσει ο καθένας. Τα έσοδα απεφάσισε το Συμβούλιο Ομάδας ότι θα πήγαιναν στη UNICEF για ένα παγκόσμιο πρόγραμμα που έχει κατά της ελονοσίας και αφορά την παροχή κουνουπιέρας σε οικογένειες του τρίτου

κόσμου. Μέσα σε λίγες μέρες κατάφεραν να μαζέψουν περίπου 200.000 δρχ. Ένα μικρό παράδειγμα του τί μπορεί να σημαίνει σήμερα ΥΠΗΡΕΤΕΙΝ.

Μικρή παρένθεση για ένα έκτακτο πρόγραμμα των Μεγάλων Οδηγών ήταν οι πρόσφατοι σεισμοί της Αθήνας. Αμέσως μετά τους σεισμούς, με πρωτοβουλία μιας Αρχηγού Μεγάλων Οδηγών και της ομάδας της, κινητοποιήθηκε όλος ο Κλάδος Μεγάλων Οδηγών και αργότερα και όλη η οργάνωση, με πραγματικά αξιοθαύμαστη δουλειά σε πολλές περιοχές της Αττικής.

Έτσι, πραγματοποιούνται κάθε χρόνο Κατασκηνώσεις Κοινωνικής Ανάπτυξης που προσπαθούν να δώσουν ένα ευρύτερο περιεχόμενο στο «Υπηρετείν». Αλλά και σε όλες τις άλλες μορφές κατασκηνώσης, κινητές, πενήμερες, πλήρεις, ναυτοδηγικές, η προσφορά παίζει ένα πρωτεύοντα ρόλο.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει βέβαια να τονίσουμε ότι είναι πολύ σημαντική η συμβολή των αρχηγών, και γενικά των ενηλίκων μελών της οργάνωσης, που κινητοποιούν όλους αυτούς τους νέους ανθρώπους, για να πραγματοποιηθούν οι εκάστοτε στόχοι.

Κατασκηνώση Κοινωνικής Ανάπτυξης. Η διαφορά είναι λοιπόν στην προσέγγιση.

Στόχος του νέου θεσμού είναι να εξοικειώσει τους Μεγάλους Οδηγούς με τις σύνθετες μεταβαλλόμενες κοινωνικές ανάγκες που παρουσιάζονται σήμερα. Η επιτυχία τους στηρίζεται στην ευκαιρία που δίνει στους νέους ανθρώπους να εκπονήσουν και να εκτελέσουν μόνοι τους ένα πρόγραμμα, φέρνοντάς τους αντιμέτωπους με ποικίλες καταστάσεις και χαρίζοντας τους μοναδικές εμπειρίες ζωής. Βασικότερο από όλα είναι η ευκαιρία να παρέμβουν και να βελτιώσουν την κοινωνία στην οποία ζουν. Η αυτοδέσμευση της ομάδας Μεγάλων Οδηγών είναι η μεγάλη μας επιτυχία. Ένα πρόγραμμα Κοινωνικής Ανάπτυξης μπορεί να

Η Πρόεδρος του Συνδέσμου απονέμει το "Βραβείο Γυναικείας Κοινωνικής Προσφοράς" στην Έφορο Κλ.Μ.Ο. Ντ. Μωραΐτη

Έφοροι και Στελέχη του Κλ.Μ.Ο. με την Πρόεδρο του Συνδέσμου στο κέντρο

επηρεάσει την κοινή γνώμη, τα κέντρα λήψης αποφάσεων, ίσως και άλλες οργανώσεις. Όσο μικρό και αν είναι ένα τέτοιο πρόγραμμα συμβάλλει στη γνώση και κατανόηση κοινωνικών καταστάσεων και προετοιμάζει το έδαφος για σημαντικές αλλαγές.

Η Ελλάδα χρειάζεται καλύτερους ανθρώπους. Ο Οδηγισμός συμβάλλει σ' αυτό, προσφέροντας σημαντικά καλύτερους νέους ανθρώπους. Το βραβείο που λαμβάνουμε σήμερα ανήκει σ' αυτούς.

Γενικό Συμπέρασμα από την Α. Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου

Όπως έχω διαπιστώσει, στα πανεπιστήμια και στα σχολεία και παντού τα παιδιά δεν είναι κακά παιδιά. Η κοινωνία δεν τους προσφέρει ό,τι πρέπει, για να εξελιχθούν. Η κοινωνία είναι αυτή που στην εφηβική ηλικία, που διψάει ο έφηβος να βρει αξίες ως βάση, με τις οποίες θα χαράξει την πυξίδα της ζωής του, δεν του προσφέρει παρά μόνο την ψευδοαξία του πλούτου και της εξουσίας.

Ο Οδηγισμός πληρώνει αυτό το κενό ακριβώς. Προσπαθεί να προσφέρει στους νέους ουσιαστικές αξίες, και να τους οδηγήσει στο δρόμο της προσφοράς και της συνείδησης της ευθύνης ως μέλη μιας κοινωνίας.

Οι κατασκηνώσεις Υπηρεσίας είναι εφαρμογή στην πράξη αυτής της γενικής κατεύθυνσης του Οδηγισμού.

Ευχαριστούμε από την καρδιά μας γι' αυτό που κάνετε. Πάντα δυνατές και πάντα άξιες.

* * *

Στη συνέχεια, η Πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Α. Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου απένειμε στην Έφορο του Κλάδου Μεγάλων Οδηγών κ. Ντέμη Μωραΐτη το «Βραβείο Γυναικείας Κοινωνικής Προσφοράς» για τις «Κατασκηνώσεις Υπηρεσίας», και η Γενική Γραμματέας κ. Τέρψη Λαμπρινοπούλου προσέφερε ανθοδέσμες στην Πρόεδρο του Σ.Ε.Ο., στις ομιλήτριες και σε όλες τις Εφόρους του Κλάδου Μεγάλων Οδηγών.